

PROTOKOLL Svenska Afghanistankommitténs styrelse

Tid: Lördagen den 17 oktober 2020, kl 09.00-12.30

Plats: Teams

Närvarande:	Anders Fänge	
	Anna-Karin Johansson	<i>(Vice Ordf)</i>
	Kajsa Johansson	<i>(Ordförande)</i>
	Azadeh Rojhan Gustafsson	
	Anders Rosén	
	Abdurrahman Toryalay	<i>(Suppleant)</i>
Frånvarande:	Lena Eriksson Åshuvud	<i>(Suppleant)</i>
	Shirin Persson	
	Marie Lackenbauer	
	Joar Forssell	
Dessutom närvarande:	Bengt Ekman	<i>(tf Generalsekreterare)</i>
	Klas Bjurström	<i>(Strategisk Rådgivare)</i>
	Mari Enqvist	<i>(Valberedningen)</i>
	Maria Bodänge	<i>(Valberedningen §1-5)</i>
	Anna Ek	<i>(Country Director Sweden, endast § 1-5)</i>
	Reza Jawid	<i>(Föreningsrevisor, endast §1-5)</i>
	Hedvig Söderlund	<i>(Policyrådgivare, endast §7-8)</i>
	Dr Shah Mahmood	<i>(Chief Financial Executive Officer, end §9)</i>

1. Mötets öppnande. Beslutsförhet

Mötet öppnades av ordförande Kajsa Johansson som hälsade alla välkomna. Konstaterades att styrelsen var beslutför.

2. Val av justerare

Beslöts att Azadeh Rojhan Gustafsson tillsammans med ordförande justerar dagens protokoll.

Att Kajsa Johansson skriver styrelsens brev till medlemmarna.

3. Fastställande av dagordning

Beslöts att lägga ärendet om Hamid Zafar som §5

att GS som vanligt rapporterar om säkerhet och politik före uppdatering om verksamheten.

att bordlägga §7 Faktablad: hur SAK arbetar i konflikt till nästa möte, samt uppdra till GS att då också rapportera hur uppföljningen av anmärkningarna på programverksamhet som framfördes till SAK i februari 2020 har genomförts, liksom hur kontakterna med representanter för konfliktens parter utvecklats sedan dess.

att bordlägga §10 Statusuppdatering Färdplanen Medlemsrörelse 2021 till nästa möte.

att med detta fastställa dagordningen.

4. Föregående protokoll; 2020-09-12

Beslöts att lägga protokoll FS 2020-09-12 till handlingarna.

5. Hamid Zafars uttalanden

Ordföranden beskrev händelseutvecklingen sedan Dagens Nyheter publicerade uppgifter om Hamid Zafars uttryckta åsikter i olika sammanhang.

Sammanfattning:

- Kl 07.00 15 oktober publicerar DN avslöjandet att Hamid Zafar under perioden 2011-15 anonymt bland annat uttryckt sig antisemitiskt och homofobt samt uttalat sig kränkande om hazarer.
- SAK aktiverar krisgruppen bestående av Anna Ek (CD/S), Jenny Grenander (chef ekonomi och admin), Johanna Palmström (pressekreterare), Niclas Ericsson (chef COM/S) och Klas Bjurström (strategisk rådgivare) samt Ordförande Kajsa Johansson. Ordföranden ansvarade för kontakten med Hamid Zafar.
- Annan media återger och publicerar nya uppgifter under hela dagen.
- Ca kl 1400 antar SAKs styrelse uttalande om avståndstagande per capsulam, vilket läggs på SAKs hemsida.
- Ca kl 1400 Hamid avslutar sitt styrelseuppdrag och medlemskap i SAK.
- Under dagen blir Hamid av med bland annat uppdrag som skolchef i Mullsjö kommun, för Moderaternas integrationskommitté, som krönikör i GP, som medverkande i SVT På Spåret.
- SAK inleder dialog med givare och kommunicerar med medlemmar och andra som kontaktar SAK, samt inleder behovs- och riskanalys inför vidare utveckling.

Ordföranden beskrev den omedelbara hanteringen liksom den planerade på sikt, bland annat avseende dialog med givare, medlemmar och personal. Klas Bjurström sammanfattade kort hittills identifierade riskområden. Ordet gick runt för reflektioner från närvarande i styrelsen, valberedningen och föreningsrevisorerna. Bland annat berördes

- Vikten av att fånga upp och bemöta reaktionerna inom medlemsrörelsen.
- Att SAK har för svaga skrivningar om värderingar i sina stadgar. Att SAKs värdegrund uttrycks främst i Policyn innebär att grunden i stadgarna för att utesluta medlemmar är svag. Idag förväntas organisationer ha solida antagna och dokumenterade värderingar. Detta bör organisationen prioritera framöver.
- Att Radiohjälpen har frusit samarbetet med SAK i avvaktan på granskning. SAK behöver nu skyndsamt föra dialog med Radiohjälpen.
- Att SAK troligen behöver förstärka rutinen för nya ledamöter i styrelsen. En möjlig väg är att ledamöter skriver under på ett antal centrala styrdokument, till exempel SAKs policy och Code of Conduct.

Styrelsen förde en längre diskussion om hur våra rutiner kan behöva uppdateras och ses över för att tydliggöra föreningens och verksamhetens värderingar. Det ska för förtroendevalda och anställda inte råda några tvivel kring organisationens värdegrund och policyn.

Ordföranden underströk behovet av att SAK samlar in och sammanställer vad som eventuellt kan ha kommunicerats till organisationen avseende Zafars uttalanden, i syfte att klargöra om SAK varit för sena eller underlåtit att reagera på informationen.

Ordföranden delade ett förslag till uttalande. Styrelsen lämnade ett antal förslag till ändringar. Texten lämnades till Sverigechefen att färdigställa.

Ordföranden tackade kansliet för utmärkt arbete under de senaste dagarna, samt styrelsen för att den med kort varsel kunde fatta beslut om uttalanden.

Beslöts att samtliga i styrelsen som känner till att något konkret kommunicerats till SAK i någon form skickar detta att Anna Ek (CD/S) eller Ordförande Kajsa Johansson.

att styrelsen inleder ett arbete för att se hur SAK skulle kunna stärka och dokumentera värderingar.

att Kajsa Johansson och Azadeh Rojhan Gustavsson anmäler intresse för att delta, och att andra som är intresserade hör av sig till Kajsa senast onsdag 21 oktober.

att Begmohammed Derakshande-Tomadj föreslås samordna gruppens arbete.

att anta föreslaget uttalande med föreslagna ändringar. Uttalandet bifogas protokollet.

att Anna Ek (CD/S) tar texten vidare med visst utrymme för justeringar

6. Säkerhetssituationen, politisk utveckling, inklusive Covid 19

GS summerade utvecklingen, bland annat redogjordes för INSOs rapport om säkerhetsutvecklingen under tredje kvartalet 2020.

Överlag har våldet fortsatt att öka under det senaste kvartalet, då framför allt talibanerna har trappat upp antalet attentat mot regeringssidan. Kriminaliteten har också rapporterats öka ffa i Kabul.

Förhandlingarna i Doha går trögt, fortfarande diskuteras procedurfrågor och förhandling i sakfrågor har inte påbörjats.

Avseende Covid19 rapporteras spridningen vara hög samtidigt som allmänheten inte längre verkar praktisera social distansering eller andra försiktighetsåtgärder.

Presentationen bifogas protokollet.

7. GS uppdatering verksamheten

GS summerade utvecklingen summerade aktuell utveckling.

Status SP 2022-25: pågår enligt plan, för närvarande i steg 2.

Workplan & Budget: pågår enligt plan inför styrelsens beslut i november. Kommande vecka kommer ett utkast att delas för information med Sida.

Status Jämst & mångf inom den professionella organisationen: Det kommer inte vara möjligt att genomföra del två av Gender and Non-discrimination Audit under hösten. Avsikten nu är att genomföra den med början i mars 2021.

New donor: Education Above All: Beslutet att godkänna Qatar Foundation som ny givare behöver återbesökas efter en pågående utvecklad riskanalys.

Donor-konferens: Agendan är fortfarande oklar men mötet kommer att genomföras fysiskt och digitalt.

Lokaler KMO: SAKs hyresavtal för lokaler för KMO är som tidigare meddelat uppsagt. Beslutet om nya lokaler kommer att bli ett styrelsebeslut.

Presentation bifogas protokollet.

8. Resolute Support Mission

Hedvig Söderlund (Policy Advisor) närvarade för att presentera regeringens proposition om Sveriges fortsatta bidrag till Resolute Support Mission (RSM). Riksdagen fattar årligt beslut om förlängning av RSM. SAKs positionering avseende RSM antogs senast av styrelsen 21 oktober 2017.

Årets proposition är närmast identisk med tidigare beslut, med vissa förändringar. Bland annat noterades

- brasklapp om att under förutsättning att eventuellt avtal mellan talibanerna och den afghanska staten så finns beredskap att avveckla bidraget till RSM.
- Att proppen har tydligare skrivningar om internationell rätt och Genevekonventionen, något som SAK länge har arbetat för.
- Att det svenska bidraget till RSM tydligt är beroende av andra länders fortsatta insatser. Dock kommer det amerikanska uttåget ur Afghanistan att förändra hela scenen vilket innebär nya frågor – vilken politik och vilka insatser behövs efter uttåget? SAKs mål är att skydda civilbefolkningen; vad ser vi för möjligheter till det?

Sannolikt behöver SAK fortsätta att framhålla vikten av utvärdering av insatser, ansvarsutkrävande, samt motarbeta sammanblandning av bistånd och andra insatser.

Presentationen bifogas protokollet.

Beslöts att ta fram ett mer aktuellt uttalande som hålls i generella termer.

att uppdra åt GS att ta fram ett underlag till styrelsen för diskussion och beslut vid dess möte i januari.

9. Andra reviderade budgeten

Dr Shah Mahmood presenterade förslaget till årets andra reviderade budget, vilken uppgår till 343,9 MSEK (324,8 MSEK jfr 2019), en ökning med 2,7 % jämfört med den första reviderade budgeten (godkänd i april 2020) och en ökning med 7,5% jämfört med ursprunglig budget.

Förändringar presenterades per givare och program och förändringar av budgeten som översteg 10% per budgetlinje beskrevs särskilt.

Redan vid styrelsens möte 12 september beslöts om vissa omallokeringar för att kunna inleda insatser under innevarande år. Ett av besluten var att använda 10 MSEK av egna insamlade medel för insatser relaterade till Covid-19. Efter att också beviljats medel från det afghanska hälsovårdsministeriet kommer hela beloppet inte att behöva utnyttjas, varför ca 5 MSEK kommer att återföras till SAKs reserver.

Styrelsen konstaterade att resurserna för kapacitetsutveckling återigen minskar, medan budgeten för tillhandahållande av tjänster ökar. Detta har diskuterats flera gånger tidigare och styrelsen behöver påminna sig själv om våra tidigare beslut att se över hur detta kan vändas. Frågan blir viktig i samband med färdigställandet av den Strategiska Planen 2022-25.

Dr Shah Mahmood framhöll att organisationen vid en sådan analys behöver göra skillnad mellan å ena sida utvecklingen inom de olika programmen, och kapacitetsutvecklingen av SAKs personal å den andra.

Presentationen bifogas protokollet.

Beslöts att godkänna den andra reviderade budgeten för 2020 enligt förslag.

10. Ort för Årsmöte 2021

Beslöts att SAKs årsmöte 2021 hålls i Stockholm, förutsatt att så är möjligt med hänsyn till utvecklingen av Covid-19

att styrelsen bör överväga ett nytt årsmötesuttalande.

11. Nästa styrelsemöte 21 november

- *SG-report Q3*
- *9 months BFU*
- *WP&B 2021, with separate decision on risk analysis and risk management plan*
- *Plan B*
- *Evaluation of SG relating to instruction and SCA targets*
- *SP 2022-2025: Progress report*
- *Ny givare Education Above All / Qatar Foundation*
- *Faktablad: hur SAK arbetar i konflikt, inklusive uppföljningen av anmärkningarna på programverksamhet som framfördes till SAK i februari 2020*
- *Statusuppdatering Färdplanen Medlemsrörelse 2021*
- *Nya lokaler KMO*
- *Uppföljning av Efficiency Audit: frågan om internrevisionens organisatoriska placering*

12. Övriga frågor

Inga

13. Mötet avslutades

Vid protokollet:

Klas Bjurström

Justeras:

Kajsa Johansson

Azadeh Rojhan Gustafsson

Bilagor:

- Presentationer Säkerhet, politik, verksamhet mm
- Presentation andra reviderade budgeten
- Uttalande Hamid Zafar